

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 10-03-47628 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ ואח' נ' רשות הגבלים עסקיים

בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים, כבוד השופטת נאווה בן אור

בעניין: החברה האמריקאית ישראלית לגז בע"מ
על ידי ב"כ פישר בכר חן וול אוריון ושות', עורכי דין

סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ
על ידי ב"כ בלושטיין, בר-קהן, צינגלאוב ושות', עורכי דין

ובעניין: אפיקי גז בע"מ

ובעניין: רשות הגבלים עסקיים
באמצעות עו"ד יונתן צויקל ועו"ד טובי הריס

פסק דין

1. במרץ 2010 הגישו המבקשות לבית הדין בקשה לאישור הסדר כובל, שעניינו הנחה של צינור להולכת גז פחמימני מעובה (גפ"מ), מצומת מעגן הדיג ועד למסוף הכימיקלים בנמל חיפה, וחיבורו לצינור קיים, הנמצא בבעלות אפיקי גז בע"מ, והמוביל למתקני אחסון של המבקשות בקריית אתא.

הממונה על הגבלים עסקיים דאז תמך, בעיקרו של דבר, בהסדר, לנוכח החשיבות הציבורית שבהנחת הצינור, אולם התנה את הסכמתו בתנאים שונים שנועדו להפיק את החשש מפגיעה בתחרות. המבקשות חלקו על התנאים, ולאחר דין ודברים הוסכם על מתווה פשרה. משכך, הוגשה בקשה בהסכמה לאישור ההסדר הכובל וזו קיבלה את אישורי בפסק דין מ-6.3.2012.

בין היתר נקבע בתנאי ההסדר, כי האישור יפקע ב-1.1.2017, אם עד למועד זה לא תחל הפעלת הצינור, וכי אם הוחל בהפעלת הצינור עד למועד האמור – בתום שנתיים ממועד הפעלתו. ההסדר קבע תנאים והגבלות, לרבות תנאי לפיו חברי מועצת המנהלים ונושאי משרה של המבקשות לא ישמשו כנושאי משרה באפיקי גז או כחברי מועצת המנהלים שלה – ולהיפך. כך

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 47628-03-10 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ ואח' נ' רשות הגבלים עסקיים

גם התחייבה אפיקי גז ליתן שירותי הזרמת גז"מ בצינור לכל ספק גז"מ המעוניין בכך, בתנאים מסחריים שוויוניים וסבירים ובלא אפליה.

2. חלפו חמש שנים, ומסיבות שאינן נעוצות בהתנהלות המבקשות, הצינור טרם קם. משכך, פג תוקפו של האישור לקיומו של ההסדר. באיחור מה, כחודש ימים לאחר שפג תוקף האישור, פנו המבקשות לבית הדין בבקשה להארכת המועד הקובע. יצוין, כי נראה שעתה נכנסו הליכי ההקמה למסלול ממשי.

3. גם הפעם, לאחר דין ודברים, הגיעו הצדדים לידי מתווה מוסכם ואישורו של בית הדין להסדר הכובל מתבקש.

4. אכן, כעולה מהודעת הממונה על הגבלים עסקיים לבית הדין, המדובר בהסדר המעלה חששות מהותיים לפגיעה בתחרות בין המבקשות לבין חברות אחרות המתחרות בהן, בתחום שיווק הגז"מ. כך גם חשש לזליגת שיתוף הפעולה בין המבקשות לבין עצמן לתחומים אחרים, הנמצאים בלב התחרות ביניהן וליצירת "מאזן אימה" ביניהן, לנוכח אחזקתן המשותפת באפיקי גז בע"מ, בתלות בה ובכוח שיהיה בידיה של המבקשת האחת "להעניש" את רעותה בגין סטייה מתיאום או משיווי משקל מתואם. ההסדר מעלה אף חשש להדרת מתחרים למבקשות, לנוכח המגבלה התכנונית על הקמת צינורות גז נוספים באזור.

עוד הובא בהודעת הממונה, כי נבחנת האפשרות להקמת שטחי אחסון לגז"מ בצפון הארץ, באופן שיוכל לשרת גם ספקי גז"מ קטנים וחדשים, מה שעשוי להפחית את החסם הקיים היום והמונע מספקים קטנים להרחיב את פעילותם. שטחי אחסון אלה עשויים לדרוש חיבור לצינור האמור, לשם הובלת הגז"מ המיובא. החשש הוא, שבשל המגבלה התכנונית, המקשה על הנחת יותר מצינור אחד באזור הרלוונטי, הקמת הצינור במסגרת המיזם הנדון תפגע בהיתכנות הפרויקט להקמת שטחי אחסון לגז"מ בצפון. עם זאת, בשלב זה אין הממונה יכולה להעריך את עתידו של הפרויקט, את מתכונתו, את לוחות הזמנים להקמתו ואת המשמעות שיכולה להיות להסדר הכובל נשוא דיונונו על כל אלה.

מנגד, לא יכולה להיות מחלוקת בדבר החשיבות הציבורית שבהקמת הצינור, ומסקנת הממונה היא כי התועלת הציבורית עולה באופן ממשי על הנזק העלול להיגרם כתוצאה מן ההסדר, בכפוף לתנאים שיהיה בהם כדי להקהות את החששות התחרותיים. עם זאת, בהודעתה

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 47628-03-10 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ ואח' נ' רשות הגבלים עסקיים

מבהירה הממונה כי הגם שהיא נמנעת בשלב זה מלטעון כי נדרש פתרון מבני, כגון היפרדות של הצדדים להסדר מאחזקותיהם באפיקי גז, יכול ובמועד מאוחר יותר תידרש בחינה מעמיקה של השלכות ההסדר, אשר מסקנותיה יובילו לדרישה שגורם ניטרלי ובלתי תלוי במי מחברות הגז הדומיננטיות, יחזיק במלוא האחזקות באפיקי גז או בצינור.

5. הממונה אינה מתנגדת, אפוא, לבקשה להארכת המועד הקובע בחמש שנים נוספות, היינו עד 1.1.2022, בכפוף לתנאים שנכללו בהסדר כפי שאושר במקור. מובן, שאין בהסכמתה לעת הזו כדי לגרוע מסמכותה לפנות לבית הדין בכל בקשה לפי סעיף 12 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לביטול האישור או לשינוי תנאיו, כפי שאין בהסכמתה כדי לגרוע מזכותה להציג לבית הדין כל עמדה שתראה בעיניה נכונה, ככל שתוגש בעתיד בקשה להארכת תוקף האישור או למתן אישור חדש להסדר.

6. המבקשות, החולקות, אמנם, על עמדתה של הממונה בכל הנוגע לחששות התחרותיים שהיא מעלה, אינן חולקות על זכותה לפנות לבית הדין מכוח הוראת סעיף 12 הנ"ל בכל בקשה, בין לביטול ההסדר ובין לשינוי תנאיו, ככל שיהיה בידיה לבסס בקשה זו.

7. בכל הנוגע לסיוג התנאי שנקבע בשעתו בסעיף 7 להסדר, ולפיו נאסר על חברי מועצת המנהלים ונושאי משרה של המבקשות לשמש כחברי מועצת המנהלים או נושאי משרה באפיקי גז ולהיפך, הגיעו הצדדים לידי הבנה ולפיה התנאי יסויג למשך תקופת התכנון וההקמה של הפרויקט כך שלא יחול על מנהל הלוגיסטיקה של אמישראגז וסמנכ"ל התפעול שלה כמו גם על מנהל מתחום התפעול ואו ההנדסה אצל סופרגז, וכי גורמים אלה יוכלו לפעול בשיתוף בנוגע לכל פעולה הנדרשת לצורך תכנון והקמת הצינור, בין היתר בכל הנוגע לפעולות שפורטו בהודעה שנשלחה מטעם המבקשות לרשות הגבלים עסקיים ב-18.6.2017, ולהודעה המבהירה מטעם הרשות מ-20.6.2017.

8. נוכח כל האמור, ומששוכנעתי כי תנאי ההסדר עולים בקנה אחד עם טובת הציבור, אני מאריכה את תוקף האישור שניתן לו וזאת עד 1.1.2022, בתנאים המוסכמים, לרבות סיוג סעיף 7 להסדר כמובהר לעיל.

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 10-03-47628 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ ואח' נ' רשות הגבלים
עסקיים

המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשע"ז, 22 יוני 2017, בהעדר הצדדים.

נאוה בן אור

נאוה בן אור, שופטת